

РЕШЕНИЕ

№ 23699

гр. София, 09.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 81 състав, в
публично заседание на 03.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стоян Тонев

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разглежда дело номер **6312** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145, ал. 1, вр. 149, ал. 5, вр. чл. 147, ал. 2 и чл. 16 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по протест на прокурор Хр.Х., СГП срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 от АПК, изразен във волеизявление на началника на отдел „Пътна полиция“ – СДВР /СДВР-ОПП/ за издаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство /СУМПС/ -№[ЕИК]/16.04.2024г. на А. Д. А., роден на 01. 01.1995г. в С. Л. и ЕГН [ЕГН] с посочен адрес [населено място], [улица],ет.4, ап. 14.

Твърди се,че към момента на подаване заявление за издаване СУМПС от А. Д. А. е действал ЗДвП /изм.ДВ.бр.41 от 10.05.2024г./ и Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина в редакцията съобразно измененията обнародвани в ДВ бр. 72 от 31.08.2018г. Съгласно чл.12 ал.1 т.8 от действащата редакция на наредбата СУМПС се издава при подмяна на чуждестранно свидетелство за управление. Към момента на подаване на заявлението е предоставено СУМПС издадено от Р.И.. С наличието на експертна справка № 93/2024г. от 31.05.2024г. се установява,че СУМПС с нанесени данни № D. на името на А. Д. А., роден на ххг. никога не е издавано, а представеното такова е неистински документ. Респ. и българското СУМПС не е издадено по реда на Наредбата. Обосновава се тежък порок по чл.146 т. 4 от АПК, а именно –неспазване релевантните правни норми относно издаване и подновяване на СУМПС, предвид невъзможността да бъде подменено неистинско чуждестранно СУМПС.

Към настоящият момент е образувано досъдебно производство, в хода на което било установено изцяло неистинност на СУМПС, което е с нанесени данни № D. на името на А. Д. А., роден на

ххг.

В тази връзка се твърди явно и тежко противоречие на акта с приложимите материални норми – 151 ал.2 ЗДвП и чл.12 ал.1 т.8 от Наредбата. Не е налице императивно законово изискване за издаване на българско СУМПС.

В с.з. от протестиращата прокуратура е постъпила молба, с която се заявява, че се поддържа протеста по изложените в същите съображения и се иска прогласяване на нищожността на оспорения ИАА.

Ответната страна - началникът на отдел „Пътна полиция“, СДВР, чрез юрк.П. изразява становище за основателност на протеста.

Заинтересованото лице – А. Д. А. в с.з. се представлява от адв.Т., която представя пълномощно и моли протестът да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан, по съображения, че образуваното досъдебно / наказателно/ производство било в начална фаза и нямало обвиняеми лица и в частност нямал такова качество жалбоподателят.

Съдът, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

На 18.03.2024г. А. Д. А., роден на ххг. в С. Л. и ЕГН [ЕГН] подава до Отдел Пътна полиция СДВР Заявление за издаване на СУМПС /л.20/. От приложеното заявление-декларация /л.24/ е видно, че лицето декларира, че притежава чуждестранно СУМПС, издадено от Р. И. с № D. за категория „Б“ на името на А. Д. А., роден на 01. 01.1995г. Към заявлението е подадена декларация/л.23/ че лицето няма пребиваване в друга страна от ЕС и е установил обичайното си пребиваване в Република България по смисъла на пар.6 т.46 от ЗДвП. На основание чл.12, ал.1, т.8 от Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина на А. Д. А., роден на 01. 01.1995г. в С. Л. и ЕГН [ЕГН] е издадено СУМПС с [ЕИК] на 16.04.2024г. със валидност до 16.04.2034 г. за категории „АМ, В1, В“, след подмяна на иракско СУМПС № D., като българското свидетелство е връчено лично на 17.04.2024г., удостоверено с подписа на А. Д. А. „получих документа“ и подпис на служител З. Е. С. за „връчил документа“/л.19/.

В СГП е образувана прокурорска преписка по повод отделни материали от преписка №22069/2024г по описа на СГП отдел „АСН и ГСН“. Последната е образувана по повод постъпили от отдел „Икономически“ при СГП материали по образувано досъдебно производство №158/2024г по описа на ГДНП, пр.№16805/2024г по описа на СГП за престъпление по чл.321, ал.3, т.2 от НК ведно с копия на експертни справки за 101 броя чужди граждани, за които е установено, че са издавани СУМПС с невярно съдържание.

С писмо на СГП по досъдебното производство е изискано от СДВР Отдел „Пътна полиция“ заверено копие на цялата административна преписка по издаването и изземването на СУМПС за всички чужди граждани. С постъпили експертни справки са приложени заверени копия на административните преписки по издадените СУМПС, като едно от лицата е жалбоподателят А. Д. А., роден на 01. 01.1995г. в С. ЛНЧ:[ЕГН] и ЕГН: [ЕГН].

Административната преписка е приобщена към образувано ДП №3286 ЗМ 158/2024г по описа на ГДНП, пр. пр. №16805/2024г по описа на СГП.

По цитираното досъдебно производство е издадена Експертна справка №93/24 от 31.05.2024 г. от експерт в областта на криминалистиката в СЕКД-ГДНП за извършено технико-документално експертно изследване, че представеният за изследване обект -СУМПС с нанесени данни № D. на името на А. Д. А., роден на ххг. /л.25/, не е изработен съгласно установените правила, изисквания и техники за този образец документи, като при осветяване на лицевата страна със светлинен източник с дължина на вълната 365 nm/ултравиолетова светлина/ се установило, че

СУМПС не отговаря по защити на спесимена и представлява изцяло неистински документ.

По делото са приобщени материалите от административната преписка.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Д. протест е редовен – в съответствие с изискванията за форма, съдържание и приложения. Същият е допустим, като подаден от активно легитимирано лице по чл. 16, ал. 1, т. 1 АПК, срещу волеизявление на административен орган за издаване на СУМПС - индивидуален административен акт по чл. 21, ал. 3 АПК, с искане за обявяване на неговата нищожност, което съгласно чл. 149, ал. 5 АПК не е ограничено във времето и при липса на отрицателни процесуални предпоставки.

Разгледан по същество протестът е основателен, тъй като е налице е особено съществен порок по чл. 146, т. 4 от АПК, засягащ ИАА.

По съществото на спора, с оглед твърденията на страните и предметът на служебна проверка съдът съобрази:

Теорията и съдебната практика са възприели критерия, че основания за нищожност на административните актове са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но само тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: 1. Всяка некомпетентност е основание за нищожност на акта. 2. Порокът във формата е основание за нищожност само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам – на липса на волеизявление. 3. Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление /например – поради липса на кворум/. 4. Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора – т.е. не е издаден на основание нито една правна норма. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, а липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание, би довело до нищожност на посоченото основание. 5. Превратно упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само ако последваната цел не може да се постигне с никакъв акт посоченият порок води до нищожност.

„При контрола за законосъобразност се преценява съответствието на административния акт със закона, докато при нищожността – тази преценка се свежда до извеждането на един много тежък порок, тежък до степен да направи невъзможно съществуването на акта като такъв. Порокът е толкова тежък, че приравнява административния акт на „правно нищо“, на несъществуващ факт... След като нищожният акт не поражда валидни правни последици, той не би могъл да породии валидни правни задължения“ -Тълкувателно решение № 3 от 16.04.2013 г. по тълкувателно дело № 1/2012 г., ОСК на ВАС.

Към това и при липса на легална дефиниция на понятието нищожност, но при наличие на достатъчно изработени в съдебната практика и теорията ориентири за квалификацията на даден порок на акта като основание за неговата нищожност следва да се отчете и хипотезата при която акта е издаден при изначална и пълна липса на предпоставки за издаването му.

Именно този порок се установява при преглед на фактите по спора.

По силата на чл. 159 ал. 1 т. 1 ЗДвП, Министърът на вътрешните работи определя условията и реда

за издаване на СУМПС. В тази връзка е издадена Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина от Министъра на вътрешните работи.

Съгласно чл.12, ал.1, т.8 от Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. на министъра на вътрешните работи: „Свидетелство за управление на МПС се издава при: подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление“.

Съгласно чл. 17, ал. 1 от Наредбата признаване и подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС се допуска при наличието на някоя от хипотезите на т. 1 – 3, а именно 1. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и свидетелството отговаря на приложение № 6 към конвенцията; 2. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и е подписала споразумение с Република България за взаимно признаване и преиздаване на свидетелствата за управление на МПС; 3. страната, издала съответното свидетелство, е държава - членка на Европейския съюз, или друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Ш..

Подмяната на свидетелството по ал. 1, т. 1, какъвто е конкретния случай, се извършва въз основа на представено чуждестранно свидетелство за управление на МПС и документите по чл. 13, ал. 1, т. 1, 3, 4, 6 или 7.

Така, за приложимостта на т. 1 следва да се провери дали е налице и втората предпоставка, визирана в разпоредбата, а именно дали издаденото от Р. И. свидетелството отговаря на приложение № 6 към Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.).

Съгласно т. 1 - 3 от Приложение 6 към Конвенцията за пътното движение, подписана във В. на 08.11.1968 г. националното свидетелство за управление трябва да отговаря на определените стандарти.

Фактите сочат, че към момента на подаване на заявлението лицето е представило иракско СУМПС. Видно е от приложената по делото експертна справка/л.16/ от вещо лице за извършено технико-документално изследване, е посочено, че представеното за изследване иракско СУМПС с нанесени данни № D. на името на А. J. А./ А. Д. А., роден на ххг. /л.25/, не е изработен съгласно установените правила, изисквания и техники за този образец документи, не отговаря по защити на спесимена и представлява неистински документ т.е. никога не е било издавано от властите на Р И. или дори да е издавано, се представя неистинско такова.

В този смисъл следва да се приеме, че чуждестранното свидетелство за управление на МПС, издадено от Р.И. не изпълнява изискванията на Приложение 6 към Конвенцията за движението по пътищата.

Горните съображения обуславят извод, че началникът на О“ПП“ е бил сезиран с искане за преиздаване на СУМПС, което не отговаря на изискванията на българското законодателство. Същият не е следвало да удовлетворява искането за издаване на българско свидетелство предвид противоречието със закона.

Наличието на валидно/ истинско чуждестранно национално СУМПС, в хипотезата на чл.12 ал.1 т.8 от Наредбата, е абсолютна предпоставка за издаване българско СУМПС. Целта на издаването на българското СУМПС в тази хипотеза законодателят е дефинирал като подмяна на чуждестранното. Липсата на представено валидно чуждестранно свидетелство а правоуправление обаче лишава волеизявлението за подмяна, респ. издаване СУМПС, от предмет.

Липсата на истинско/валидно/ СУМПС от Р.И. води до липса на валидно издадено българско СУМПС. Липсата на подлежащ на подмяна документ води до пълна липса на предпоставки за

постановяване на процесният административен акт.

Съгласно чл. 162 ал.4 ЗДвП чуждестранно национално свидетелство за управление на моторно превозно средство на български гражданин или чужденец, издадено от държава, която не е членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или от Конфедерация Ш., се заменя с българско свидетелство за управление без полагане на изпит, ако държавата, в която е издадено, е договаряща страна по Конвенцията за движението по пътищата и свидетелството отговаря на изискванията на приложение № 6 към конвенцията.

По силата на ал.5 на чл.162 ЗДвП в случаите, когато чуждестранно национално свидетелство не отговаря на изискванията по ал. 4, българско свидетелство за управление на моторно превозно средство се издава след успешно полагане на изпит.

Посочените законови разпоредби ясно регламентират, че когато е представено СУМПС на чужденец неотговарящо на условията по чл.162 ал.4 ЗДвП, то единственият начин за издаване на СУМПС е след успешно полагане на изпит. Категорично законодателят не е предвидил възможност за замяна на СУМПС в хипотеза като настоящата. Тоест да бъде признат и подменен неистински документ/ чуждестранното СУМПС/.

Визираната нормативна постановка налага извода, че освен, че издаването на процесното българско СУМПС е постановено при пълна липса на предпоставки за това, то е постановено и при наличие на пълна закова невъзможност за издаването на подобен документ. Невъзможност равнозначна на имплицитно разписана забрана в текста на чл.162 ал.4 и ал.4 ЗДвП.

В тази връзка следва да се приеме, че волеизявлението за издаване на СУМПС е постановено и в нарушение на изрично разписано законово ограничение, което е следващо основание за квалифицирането му като нищожно.

Императивната нормативна постановка и цел на закона – да не бъде издавано СУМПС в хипотеза като процесната налага извода, че процесното волеизявление е „правно нищо“ /ТР № 3 от 16.04.2013 г. по ТД № 1/2012 г., ОСК на ВАС/и не може да поради целените правни последици.

В този смисъл протестът, като основателен следва да бъде уважен, респ. СУМПС -№[ЕИК]/16.04.2024г. на отдел „Пътна полиция“ при СДВР издадено на А. Д. А., роден на ххг. в С. Л. и ЕГН [ЕГН], да бъде прогласено за нищожно.

Ирелевантни за настоящото производство са доводите на заинтересованата страна, че образуваното ДП било в начална фаза, че конкретно жалбоподателят не е бил привлечен като обвиняемо лице, след като не се твърди, и не се спори по въпроса, че представеното за подмяна иракско СУМПС е неистински документ.

С оглед изхода на делото на заинтересованата страна не следва да се присъждат разноски за заплатен адвокатски хонорар.

С оглед изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. първо от АПК, Административен съд София – град,

РЕШИ:

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА на волеизявление за издаване на СУМПС №286398735/16.04.2024г. на отдел „Пътна полиция“ при СДВР на А. Д. А., роден на ххг. в С. Л. и ЕГН [ЕГН]

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия: